

Kansa-koulu II -hanke sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittämisen tukena

Päivi Niiranen, Kansa-koulu II-
hanke, SONetBOTNIA

Sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittäminen

- Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminta on muutoksen edessä. Uudistuksen toimeenpano, vaikutusten arviointi ja seuranta ja palvelujärjestelmän ohjaus edellyttävät vankkaa tietopohjaa ja mittavaa tietotuotannon uudistamista sekä nykyisen valtakunnallisen tietotuotannon syventämistä.
 - Tavoitteena kehittää asiakastiedon kirjaamista ja asiakastietojärjestelmiä.
 - Kehittämistyö organisoitu Kansa-hankkeeseen, joka on sosiaalihuollon määrämuotoisen kirjaamisen ja valtakunnallisten tietojärjestelmäpalvelujen toimeenpanohanke
 - Kunnissa, kuntayhtymissä ja muiden sosiaalihuollon toimijoiden asiakastietojärjestelmissä ei vielä kattavasti käytetä valtakunnallisesti yhtenäisiä tietorakenteita ja luokituksia,
 - Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston käyttöönotto ja arkistoon tallennettujen tietojen hyödyntäminen edellyttävät yhdenmukaista asiakastyön kirjaamista ja kansallisten määrityksien käyttämistä.

Kansa-koulu II-hankkeen tarkoitus

- Tukea Kansa-hankkeen tavoitetta mahdollistaa asiakastiedon saatavuus siellä, missä asiakastieto on tarpeen asiakkaan palvelun suunnittelemiseksi tai järjestämiseksi
- Edistää tiedon tuottamisen prosessien kehittymistä sosiaalipalveluissa vastaamaan asiakasasiakirjalailta tavoiteltavia menettelytapoja asiakastietojen käsittelyssä
- Yhtenäistää toimintakäytäntöjä tasalaatuisten ja asiakaslähtöisten sosiaalipalvelujen saavuttamiseksi
- Vahvistaa sosiaalialan henkilöstön osaamista tiedonhallinnan käytännöissä ja määrämuotoisessa kirjaamisessa
- Tukea sosiaalialan organisaatioiden valmiutta liittyä valtakunnalliseen sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon
- Pyrkiä tavoitetilaan, missä sosiaalihuollon asiakastietoa kirjattaessa koko Suomessa on yhtenäiset menettelytavat jolloin sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain vaatimukset ovat siirtyneet osaksi sosiaalipalvelujen arkea.

Kehittämisen työpaketit

Määrämuotoisen kirjaamisen käyttöönoton tukeminen	Määrämuotoisen kirjaamisen osaamisen laajentaminen uusiin kohderyhmiin (toteutetaan etäyhteyksin)	Määrämuotoisen kirjaamisen jatkokehittäminen valtakunnallisesti yhtenäisellä tavalla	Nykytilan kartoituksen työkalun käyttöönoton edistäminen
- Valmennusmateriaalit päivitetty ja muokattu eri kohderyhmien tarpeisiin 2018 keväällä järjestetty kirjaamisvalmennuksen täydennysryhmiä -> uusia neljän päivän kirjaamisvalmentaja-valmennuksia ei enää järjestetä - II -hankkeen aikana suunnitellaan syventävä kirjaamisvalmennus – kokonaisuus, kohdennetaan Kantaan liittymisen 2. vaiheen toiminnallisuuksiin.	Yksityiset palveluntuottajat 3 päivän kokonaisuus. valmennukset käynnistyivät 10/2018 kaikki ryhmät täynnä Sosiaalialan koulutusorganisaatiot 4 yliopistoa, 14 AMK:ta, 3 toisen asteen oppilaitosta valmennus – 4 x puoli päivää x 4 ryhmää valmennukset käynnistyivät 10/2018, uusia oppilaitoksia ei enää oteta mukaan Sosiaalipalveluiden esimiehet valmennus – kirjaamisen tietopaketti esimiehille Asiakirjahallinnosta vastaavat henkilöt ja sosiaalipalveluiden tietojärjestelmien pääkäyttäjät valmennus puolen päivän mittaisten tietopakettien pilottien toteutus 11-12/2018. varsinaiset kirjaamisvalmennuksen tietopaketit käynnistyvät 1/2019. Ilmoittautuminen käynnissä.	22 kirjaamisvalmentaja-verkostoa, joista 18 toimii maakunnallisesti - Tavoitteena pysyvät maakunnalliset sosiaalihuollon kirjaamisverkostot - Verkostojen yhteinen toimintasuunnitelma laaditaan yhteistyössä THL:n Oper-yksikön kanssa (verkostojen kansallinen sekä alueellinen ulottuvuus/hyödyntäminen) - THL:n tieto- ja toimintamääritysten asiantuntijaverkostot, joissa maakunnallinen edustus palvelutehtävittäin	Nykytilan kartoituksen työkalu päivitetty 13.02.2019, saatavissa osoitteessa: https://www.socom.fi/2017/03/nykytilan-kartoituksen-tyokalu-ja-sen-tayttoohje-julkaistu/

Kirjaamisvalmennusten toteuma valtakunnallisesti

Valmennus	Julkiset	Yksityiset	Koulutusorg.	Yhteensä
Hankkeen valmentamat kirjaamisvalmentajat Kansa-koulu-I ja II	1 612	339	83	2 034, joista ruotsinkielisiä 73
Organisaatioiden valmennukset	30 877	3 078	-	33 955
Yhteensä	32 489	3 417	83	35 989

Tilanne 1.4.2019

Lisätietoja www.socom.fi/kansa-koulu
www.thl.fi/sostiedonhallinta

Osallistuminen kirjaamisvalmentajien järjestämiin valmennuksiin oske-alueittain

Pääkaupunkiseudun sosiaalialan osaamiskeskus Socca	7,229
Itä-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus ISO	5,165
Pikassos (Satakunta, Pirkanmaa, Kanta-Häme)	3,881
Pohjois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus POSKE (Lappi ja Pohjois-Pohjanmaa)	3,291
Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus KOSKE	2,501
Pohjanmaan maakuntien sosiaalialan osaamiskeskus SONet BOTNIA	2,177
Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus VASSO	1,716
Sosiaalialan osaamiskeskus Verso (Päijät-Häme ja itäinen Uusimaa)	1,590
Kaakkois-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Socom	1,343
Sosiaalitaito (Länsi- ja Keski-Uusimaa)	1,118
Yhteensä	30,011

(Tilanne 24.4.2019)

SONetBOTNIAN -alueella

- Kirjaamisvalmentajaverkostot
 - Koulutusorganisaatioverkosto (mukana olevat 21 oppilaitoksen edustajaa)
 - Koulutusorganisaatioiden oppimateriaalin kehittämistyöryhmä
 - Valmistuneiden kirjaamisvalmentajien pohjalaismaakuntien verkosto, kokoontuu etäyhteydellä
- Koulutusorganisaatiot:
 - Hankkeen kanssa sopimuksen tehneet Kokkolan yliopistokeskus Chydenius, Seinäjoen Ammattikorkeakoulu ja Vaasan ammattikorkeakoulu
 - 10 opettajaa käynyt valmennuksen
 - Yhtenäistä oppimateriaalia työstetään yhdessä koulutusorganisaatioiden kanssa

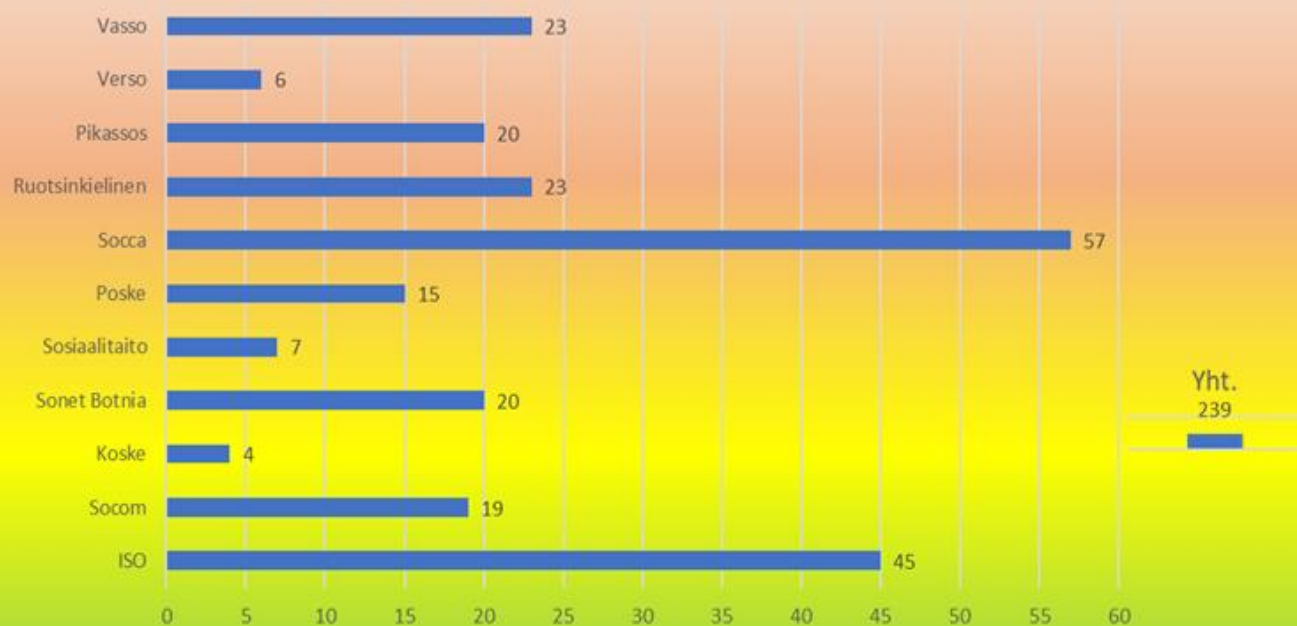

Yksityiset (25.4.2019)

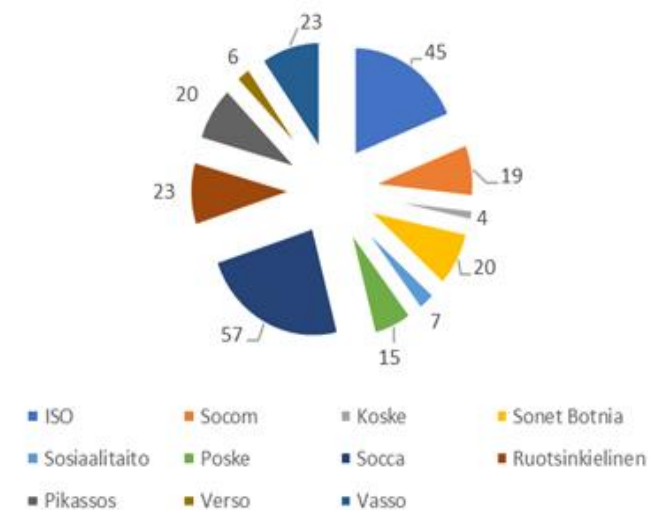
Kirjaamisvalmentajat osaamiskeskusalueittain

Yksityiset -Ryhvät 1-9

(Pilotista ne, jotka hyväksyivät henkilötietojensa käytön kirjaamisvalmentajaverkoston ylläpidossa)

Yksityiset palveluntuottajat
Kirjaamisvalmentajat lkm
ryhvät 1-8

Esimiehet

- Sote-esimiehille suunnattu kirjaamisvalmennuksen tietopaketti -webinaari on julkaistu. Webinaariin on koottu keskeiset asiat määrämuotoisesta kirjaamisesta, sosiaalihuollon asiakasasiakirjalaista ja sen toimeenpanosta sekä Kanta-palvelujen käyttöönottoon liittyvistä vaatimuksista ja muutoksista, jotka organisaatioissa on tehtävä.
- Webinaari on suunnattu organisaatioille, joissa Kanta-palvelujen käyttöönoton suunnittelu on alkuvaiheessa. Webinaarin kesto on n. 2,5 tuntia. <http://www.socom.fi/kansa-koulu/kirjaamisvalmennus/organisaatioiden-esimiehet/>
 - Webinaarin sisältämät aihealueet:
 - Sosiaalihuollon tiedonhallinnan kansallinen kehittäminen
 - Hyvä kirjaaminen
 - Sosiaalihuollon käytönhallinta ja henkilötietojen käsittely
 - Kohti yhtenäistä asiakastietoa
- Esimiesten kyselytunnit:
 - ti 3.9.2019 klo 13 – 15
 - to 3.10.2019 klo 13 – 15
 - ke 6.11.2019 klo 13 – 15
 - ke 4.12.2019 klo 9 – 11

Kansa-koulu II-hanke päättyy 31.12.2019

- Huoli sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittämisen jatkumisesta nostettu esille hankkeen strategisessa taustaryhmässä ja hankeverkostoissa
- Kunnat ovat ”heräilemässä” sosiaalihuollon Kantaan liittymiseen ja sen välttämättömyyteen.
- Mitä tukea sosiaalialan osaamiskeskukset voivat tarjota Kantaan liittymisessä
 - Kyse sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen pysyvästä säilytyksestä: huomioitava valmistelutehtävät, jotka liittyvät organisaatorakenteiden kuvaamiseen, palvelutuotannon jäsentämiseen, asiakirjahallinnon ja kirjaamisen yhdenmukaistamiseen.
 - Muutosta tuetaan tietojärjestelmien kehittämisellä.
 - Sosiaalihuollon asiakasasiakirjalain toteutuminen, asiakirjarakenteiden käyttöönotto, kirjaamiskäytännöt sosiaalihuollossa
 - Sosiaalihuollon näkökulman varmistaminen tiedontuotannossa ja tietojohdamisessa.
 - Miten kirjaamisvalmennukset jatkuvat, iso osa sosiaalialan henkilöstöstä on vielä kouluttamatta
 - hankkeen tuotos on kirjaamisvalmentajien toimintakonsepti
 - miten turvataan kirjaamisvalmentajaverkostojen ylläpito
 - mikä taho päivittää opetusmateriaalin
- STM:lle on tehty myös aloite osaamiskeskusten roolin vahvistamisesta ja sosiaalihuollon tiedonhallinnan kehittämisestä

Sosiaalialan osaamiskeskusten johtajien kannanotto hallitusneuvotteluihin

Valtakunnallinen sosiaalialan osaamiskeskusten johtajien verkosto esittää, että tulevaan hallitusohjelmaan kirjataan tavoitteeksi:

- Heikommassa asemassa olevien palvelut pitää turvata, minkä vuoksi sosiaalihuollon ja sosiaalityön tutkimusperustaista kehittämistä vahvistetaan valtakunnallisesti.
- Sosiaalihuollon kehittämistoiminnan resursointia on pikaisesti nostettava, jotta terveydenhuollon etumatkaa saadaan kurottua.
- **Systemaattista sosiaalialan tiedonhallinnan ja tietojohdamisen kehittämistä sekä sosiaalipalvelujen digitalisointiosaamisen kehittämistä on tuettava.**
 - Alueiden organisaatiot tarvitsevat asiantuntijoiden tukea Kanta-palveluiden käyttöönottoon, asiakastiedon määrämuotoisen kirjaamiseen ja organisaatioiden toimintatapojen muutokseen sosiaali- ja terveydenhuoltoa uudistettaessa. Sosiaalialan osaamiskeskukset toimivat mielellään tukena näissä asiantuntijatehtävissä, kun työnjaosta sovitaan selkeästi ja toteuttaminen resursoidaan asianmukaisesti koko maassa. Nykyisin sosiaalihuollosta saadaan liian vähän irti tietoa, joka auttaisi päätöksenteossa organisaatioiden johtoa tai sosiaalihuollon järjestämisvastuutakantavia tahoja.

(Sosiaalialan osaamiskeskusjohtajat 10.5.2019)